

2006

AMI's spørgeskemaer om psykisk arbejdsmiljø.

Hvordan man udregner gennemsnit og fordelinger

I AMI's mellemlange og lange spørgeskemaer om psykisk arbejdsmiljø har vi anvendt følgende metoder i vores udregninger af skalagennemsnit og fordelinger. (Der findes en særlig vejledning for det korte skema. Se punkt 9 nedenfor).

1. For hver enkelt spørgsmål tildeles svarpersonen en score. I de fleste spørgsmål gives scoren 0 – 25 – 50 – 75 – 100 for de fem svarkategorier. Hvis der er fire svarmuligheder, gives 0 – 33 1/3 – 66 2/3 – 100. Altså lige stor afstand mellem svarmulighederne og altid fra 0 til 100.

2. For at bedømme en dimension så godt som muligt, stilles i reglen flere spørgsmål om samme dimension, fx indflydelse i arbejdet. At stille flere spørgsmål om samme dimension giver større pålidelighed og præcision.

3. Den enkelte svarperson får en gennemsnit-score for hver dimension. Den udregnes som et simpelt gennemsnit af de scores, som personen har fået på de enkelte spørgsmål i dimensionen. Der er som oftest fire spørgsmål i en dimension, så det bliver gennemsnittet af fire tal. Gennemsnittet kan ligge fra 0 til og med 100.

4. I enkelte tilfælde vender et spørgsmål ”forkert” i forhold til de andre spørgsmål i dimensionen. Det gælder for eksempel for spørgsmålet ”Har du tid nok til dine arbejdsopgaver?” i dimensionen ”Kvantitative krav”. Her ”vender man” scoringen om, således at det er høje krav, der får den høje score.

5. Hvis en svarperson ikke har svaret på alle spørgsmål i en dimension, bruger man følgende regel: Svarpersonen medregnes, hvis vedkommende har svaret på mindst halvdelen af spørgsmålene i dimensionen, ellers ikke.

6. Man kan nu udregne gennemsnit for grupper på hver af de mange dimensioner. I AMI's undersøgelse af danske lønmodtageres psykiske arbejdsmiljø foreligger gennemsnit for alle de anvendte dimensioner (se www.ami.dk/apss). Disse gennemsnit ligger i reglen mellem 20 points og 80 points for de forskellige dimensioner.

7. Når man sammenligner gennemsnit, skal der helst være en vis forskel, for at den kan betragtes som betydningsfuld. Når man regner med skalaer fra 0 til 100, vil det som regel være sådan, at forskelle på mindre end 5 points ikke kan tillægges den store betydning, idet de personer, det hele drejer sig om, ikke ”kan mærke forskel”. (NB: Statistisk signifikans er noget andet. Når man har store datamaterialer, behøves der kun en forskel på 1-2 points, for at man kan tale om signifikans. Hvis grupperne er mindre, kræves der større forskelle).

8. Det sidste spørgsmål er så: Er det altid godt at ligge *højt* på en dimension. Svaret er nej. Det er præcist som med andre ting i livet. Det er godt at have et højt kondital og en høj løn, men *ikke* at have et højt blodtryk eller et højt kolesterolniveau. Sådan er det også med AMI's dimensioner. På følgende dimensioner er de *lave* niveauer de bedste:

Kvantitative krav

Arbejdstempo

Følelsesmæssige krav

Krav om at skjule følelser

Rollekonflikter

Utryghed

Arbejde-familie konflikt

Stress

Udbrændthed

Søvnbesvær

Depressive symptomer

På alle de andre dimensioner er de *høje* værdier de bedste (grønne søjler). Det drejer sig fx om indflydelse, støtte, tilfredshed og selvvurderet helbred. Jo højere, jo bedre.

9. I forbindelse med AMI's *korte skema om psykisk arbejdsmiljø* benytter man nogle meget simple metoder til udregning points. Der er udgivet en speciel *vejledning* i tilknytning til det korte skema, som man kan finde på hjemmesiden sammen med spørgeskemaet.

Tage Søndergård Kristensen.